

Fylkesstyret:

Namn	Verv	Oppmøte	Mobil	E-post
Inge Martin Karlsvik, 6490 Eide	Leder	MØTT	95264979	inge.karlsvik@stayon.no
Gunnhild Overvoll, 6200 Stranda	Nestleder	MØTT	97164856	gunnhildovervoll@hotmail.com
Anne Katrine Jensen, 6638 Osmarka	Styremedlem	MØTT	90156039	anne.katrine@hansgarden.no
Petter Melchior, 6214 Norddal	Styremedlem	MØTT	92283477	petter.melchior@gmail.com
Oddvar Mikkelsen 6640 Kvanne	Styremedlem	MØTT	41460565	om@orkla.norgesfor.no
Vegard Smenes, Kårvåg, 6530 Averøy	1. vara	MØTT	99786830	vsmenes@gmail.com
Merete Bolme, 6613 Gjøra	Nestleder BKL	FORFALL	90967963	mebo@live.no
Edvard Bele Sæterbø, 6650 Surnadal	Fylkesleder BU	FORFALL	95524840	edvardbele@msn.com
Til orientering:				
Tore Våde, 6110 Austefjorden	2. vara		91689336	tore.vade@tussa.com
Sekretariatet		Tlf. arb		
Arnar Lyche	MØTT org.-sjef	41418871	41418871	arnar.lyche@bondelaget.no
Arild Erlien	MØTT rådgiver	99726399	99726399	arild.erlien@bondelaget.no
Atle Frantzen	førstekonsulent	90954787	95245900	atle.frantzen@bondelaget.no
Rose Bergslid	rådgiver	93003808	93003808	rose.bergslid@bondelaget.no
Per Eldar Nakken	prosjektleder	92093402	92093402	per.eldar.nakken@bondelaget.no

Protokoll fra styremøte i M&R Bondelag torsdag 14. januar 2016 kl 10.30 – 16.00 på Felleskjøpets møterom i Molde

Kenneth Høyning og Norvald Dalsbø fra Tine Eierutvalg Midt møtte til lunsj kl 12.00 og samtaler med fylkesstyret kl. 12.45-14.00.

Tine har nedsatt regionale eierutvalg som har som mandat å være kontaktpunkt på fylkesnivå mot politikere, faglag og andre organisasjoner. Et konsernstyremedlem er representert i hvert eierutvalg og Norvald Dalsbø fra Sogn og Fjordane sitter i eierutvalget for Midt-Norge. Fra Møre og Romsdal er Kenneth Høyning, Gjemnes og Birgit Oline Kjerstad, Haram, representert. Eierutvalgene skal ikke overlape faglagene, men vinkle sitt budskap inn mot næringsmiddel. Følgende tema ble presentert og diskutert:

- Prisetjevningsordningen
- RÅK-ordningen
- Bruksstrukturen i melkeproduksjonen.
- Løsdriftskravet.
- Avdråtsnivå
- Grovfôrproduksjon.

Faste saker for styret i Møre og Romsdal Bondelag:

1/2015   **Godkjenning av sakliste**

Vedtak: Innkalling og sakliste godkjent

2/2015   **Godkjenning av protokoll fra styremøte 8. og 9. desember 2015**

Vedlegg: Protokoll var tidligere utsendt for godkjenning.

Vedtak: Protokoll frå styremøtet godkjent.

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse: PB 2047 Moldegård 6402 Molde	Besøksadresse: Fannestrandveien 63. Molde	Telefon: 71 20 28 90	Mobil: 41 41 88 71	E-postadresse More.romsdal@bondelaget.no
Møre og Romsdal Bondelag	Org.nr.: 939678670	Bankkonto:	8101.05.12891	Internet:
Bondelagets Servicekontor AS	Org.nr.: 985063001 MVA			www.bondelaget.no/moreogromsdal

3/2015 Medlemsutvikling og medlemsverving**Vedlegg:** Medlemsstatistikk pr 31. desember 2015Medlemstal 31/12-2014: 3.323Medlemstal pr. 31/12-2015: 3.307

Endring i 2015: - 16

Nyinnmeldte i 2015: 142

Medlemstal pr. 01/01-2016: 3.306Medlemstal pr. 14/01-2016: 3.265

Endring hittil i 2016: - 41

Nyinnmeldte hittil i 2016: 16

Alle ubetalte medlemskap i NB/BS for 2015 ble 12. januar 2016 stoppet (ubetalt kontingent for hele 2015). På landsplan 646 medlemskap er stoppet (750 ble stoppet året før på samme tid).

Møre og Romsdal: 37 medlemskap ble stoppet som ubetalt for 2015.

Medlemmer som har fått sitt medlemskap stoppet, får tilsendt brev fra Norges Bondelag.

På styremøtet ble det utdelt en oversikt pr 13. januar over medlemspotensiale og organisasjonsprosent for alle lokallagene i Møre og Romsdal.

Møre og Romsdal: 2.649 gardsbruk søker om produksjonstilskudd. 1.588 av disse brukene er medlemsbruk i Bondelaget. D.v.s. en organisasjonsprosent på 59,9 prosent. Lavest org.-prosent er det i Herøy med 28,6 prosent, høyest i Aukra med 100 prosent og Rindal med 92,3 prosent.

Kommentarer i styret:

Fylkeslaget bør legge en plan for å få opp organisasjonsprosenten. Tallene må presenteres på regionmøtene nå i januar.

4/2015 Referat fra møter og arrangementer (siden siste styremøte)**4. januar: Møte med Matfestivalen i Ålesund.** Inge Martin Karlsvik, Anne Katrine Jensen, Arnar Lyche (Se sak 4/2016 nedenfor)**6. januar: Møte om samdrifter med Norges Bondelag, Oslo,****VEDLEGG:** Referat og oppsummering av møtet**Deltakere:** Anders Huus, Astrid Simengård, Pål Kristian Ormstad, Erlend Stabell Daling, Lars Petter Bartnes fra Norges Bondelag.

Samdriftsbøndene Ingebrigt Henden, Halså, Arne Andreassen, Vestnes, Helge Øverås, Vestnes, og Inge Martin Karlsvik og Arnar Lyche fra Møre og Romsdal Bondelag.

Oppfølging av brev som Møre og Romsdal Bondelag har sendt til Norges Bondelag. Diskuterte ulike problemstillinger knyttet til samdrifter.

Bakgrunn for møtet:

Flere samdriftsbønder i Møre og Romsdal har i lang tid signalisert misnøye med Bondelaget. De mener at vilkårene for samdrifter sammenlignet med enkeltmannsforetak, er for dårlige og at Bondelaget viser for liten vilje til å endre på dette. I forbindelse med jordbruksforhandlingene i 2014 innførte Staten krav om å dokumentere kostnader i forbindelse med avløsning - også for samdrifter. Dette innebærer i praksis at samdriftsmedlemmer ikke lenger kan avløse hverandre i forbindelse med ferie og sykdom. På tross av sterkt påtrykk fra mange samdriftsbønder og konkret innspill fra Møre og Romsdal foran jordbruksforhandlingene i 2015, ble ikke dokumentasjonskravet i forbindelse med avløsning foreslått fjernet i kravdokumentet.

I brev datert 05.06.2015 oppfordrer Møre og Romsdal Bondelag styret i Norges Bondelag om å nedsette ei arbeidsgruppe som ser nærmere på samdrifter i melkeproduksjonen. I svarbrev datert 30.09.2015 vises det til at et samlet Storting stiller seg bak å fjerne alle særbestemmelsene for samdrifter og at en gjeninnføring av samdriftsregelverket vil innebære at Stortinget i så fall må endre på dette prinsippet. Det konkluderes med at terskelen for å oppnå en slik gjeninnføring er høy og at det ville medført en risiko for at Regjeringa ville svart med å fjerne dokumentasjonskravet for alle foretak. Brevet avsluttes med å invitere Møre og Romsdal Bondelag til et møte for å diskutere ulike forhold knyttet til samdrifter i melkeproduksjonen.

Konklusjon: Møre og Romsdal Bondelag står på sin oppfordring til Norges Bondelag om å utrede samdriftssaken nærmere, og om det er ønskelig kan fylkesbondelaget bidra i arbeidet.

6.-7. januar: Organisasjonssjefsamling, Norges Bondelag, Oslo, Arnar Lyche**11. januar: Møte om konsesjonsloven - HVEM SKAL EIE MATJORDA?**

Alexandra Hotell, Molde, kl 10.30 -15.00. Det deltok 65 personer.

Omtale og bilder lagt ut på hjemmesida.

Presseklipp fra Romsdals Budstikke og NRK Møre og Romsdal utdelt på møtet.

Møteleder: Arne Magnus Aasen, ordfører i Norges Bondelag

Bakgrunn: Sylvi Listhaug vil fjerne konsesjonsloven. Hvilke konsekvenser får det for den norske matproduksjonen? Selveierlandbruket har lange tradisjoner i Norge og konsesjonsloven sikrer bøndenes eierskap til matjorda. Er det hensiktsmessig? Hva skjer om loven blir fjernet? Matjord har varig verdi, og det har mange investorer forstått. Rundt om i verden investeres det stadig større summer i jordbruksareal. Er det bra for samfunnet at kapitalinteressene i større grad blir eier av den norske matjorda?

Målgruppe: Politikere, saksbehandlere, bønder og alle andre interesserte. Siden dette er en svært viktig sak for kommunene inviteres alle ordførere spesielt.

Program:

- **En innføring i konsesjonsloven** v/ Arnt Erik Nordheim, jurist hos fylkesmannen
- **Om eiendomspolitikk og eierskap til jord** v/Erlend Stabell Daling, advokat i Bondelaget
- **Venstre sitt syn på konsesjonsloven** v/Pål Farstad, stortingsrepresentant
- **Arbeiderpartiet sitt syn på konsesjonsloven** v/ Else-May Botten, stortingsrepresentant for Ap
- **Debatt** med alle innledere i panelet og spørsmål fra salen
- **Oppsummering** v/ Inge Martin Karlsvik, leder i Møre og Romsdal Bondelag

12. januar: Møte hos landbrukspensjonistene. Fylkeshuset. Molde. Arnar Lyche**13. januar: Landbruksmøte i Meldal - framtid i landbruket.** Oddvar Mikkelsen

Innledere bl.a. Harald Volden, Fag- og systemsjef Tine og professor i ernæring og fysiologi ved NMBU og Christian Anton Smedshaug, Agri Analyse

12.-13. januar: Konferanse Mat og Landbruk. Oslo. Inge Martin Karlsvik

Beste arrangement vært på. Årets tema var profitt og bærekraft i det grønne skiftet!

Ny landbruksminister Dale holdt innlegg. Han sier det er galskap å bytte ut norsk ku med utenlandsk ku, og han er opptatt av beiteressursene.

Dato/Månad	Tiltak/Arrangement	Stad	Deltakarar/Ansvarlege
29.-30. jan	Samling unge nye bønder		
20. Januar	Frist for lokallaga forslag til valnemnda		
14.jan og 26.jan	Møter i valnemnda		
5. feb	Lokallaga frist sende inn saker fylkesårsmøte		
11. februar	Fylkesstyremøte (årsmeld/rekneskap)		Styret
19. februar	Lokallaga frist uttale jordbruksavtala		
1. mars	Kontingentforfall		
1. mars	Fylkesstyremøte (handsame jordbr.avtala)		Styret og samvirkerepr
4. mars	Landbrukskonferanse	Alexandra, Molde	Landbruksinteresserte
4.-5. mars	Årsmøte M&R Bondelag	Alexandra, Molde	Lokallaga, fylkeslaget
8.-9. juni	Årsmøte Norges Bondelag	Lillehammer	
24.-27. aug	Matfestivalen, Ålesund		
28. aug - søn	Open Gard	Heile fylket	
2.-4. sept	Dyregod-dagane, Gjemnes	Gjemnes	

- ... april: Styremøte. Se dato sammenheng m/Troms-besøk. Aktuelt tema: Klima-rapp
- ...Mai/juni: Styremøte og møte med årsmøteutsendingene til NB-årsmøtet 8.-9. juni. Fastsettelse dato senere.
- **11.-12. november:** M&R Bondelag ledermøtet 2016, Åndalsnes

6/2015 Representasjon, invitasjon og planlegging av nye møter og arrangement**18. januar: Infomøte mellom samvirkeorganisasjonene, Fylkesmennenes landbruksavdelinger og fylkesbondelagene i Midt-Norge.** Nortura Malvik. Arnar Lyche

I september kom det fram ønske fra landbruksdirektørene om bedre samarbeid med samvirkeorganisasjonene i Midt-Norge. På denne bakgrunnen inviterer TINE, Felleskjøpet og Nortura landbruksdirektørene og organisasjonssjefene i fylkesbondelaga til et møte. De ønsker å presentere samvirkeorganisasjonene og kontaktpersoner, samt å diskutere kommunikasjonsflyt, med mål om et langsiktig og godt samarbeid. Møtet holdes på Nortura Malvik.

19. januar og 25. januar: Regionmøter med lokallagene. Inge Martin Karlsvik. Arnar Lyche

Fylkesstyremedlemmene møter på ett av møtene der det passer best. Møre og Romsdal Bondelag inviterer alle tillitsvalgte og styremedlemmer i lokale Bondelag til Regionmøter om lagsarbeid og næringspolitikk.

Det er 2 møter for Romsdal/Nordmøre og 2 møter på Sunnmøre på både dag- og kveldstid slik at lagene og styremedlemmene selv kan velge hvor det passer best å møte

- **Tirsdag 19. januar kl.11.00: Batnfjordsøra, Gjemnes** – HJORTEN Anne Katrine
- **Tirsdag 19. januar kl 19.30: Aspøya, Tingvoll** - FJORDSENTERET
- **Mandag 25. januar kl 11.00: Ørsta** – HOTELL IVAR AASEN
- **Mandag 25. januar kl.19.30: Sjøholt, Ørskog** – SYSTRA KAFE Gunnhild, Petter

Dagmøtene har lunsj kl 12.30, og varer til ca. kl 15.00.

Kveldsmøtene starter med kveldsmat kl 19.30-20.00, og varer til ca 22.30.

Tema for regionmøtene:

- Organisasjonsarbeidet i Norges Bondelag og i lokallagene. Medlemsverving.
- Åpen post for saker fra lagene og drøfting av hva bør lokallagene prioritere framover våren inkl politisk arbeid og aksjonsplanlegging.
- Høring om Bondelagets næringspolitiske program 2016 - 2020
- Jordbruksforhandlingene 2016

20. januar: Møte med fylkestyret i Senterpartiet. Molde. Arnar Lyche. Inge Martin Karlsvik.**21. januar: Samrådsmøte hos Fylkesmannen.** Molde. Inge Martin Karlsvik. Arnar Lyche

Tema: RMP og utnevning arbeidsgruppe for arbeidet med landbruksmeldinga.

21. januar: Styringsgruppemøte Fortsatt Gardsdrift. Molde. Inge Martin Karlsvik.

Prosjektleder Per Eldar Nakken har sagt opp og fått ny jobb ved landbruksavdelinga hos Fylkesmannen fra 1. april. Møtet skal drøfte om prosjektet skal avsluttes 1. april i stedet for planlagt prosjektslutt 1. desember.

26. januar: Presentasjon av Gjemnes-prosjektet for Gjemnes kommunestyre. Arnar Lyche**27.-28. januar: Fylkesmannens årlige samling om rovvilt – beitedyr,** Angvik. Oddvar Mikkelsen. Atle Frantzen.**29. januar: Årsmøte i Midt-Norsk Samarbeidsråd,** Stjørdal. Arnar Lyche.

Styremedlem Oddvar Mikkelsen møter i stedet for fylkesleder og nestleder.

29.-30. januar - Samling unge bønder, Håholmen, Averøy. 38 påmeldte pr 14. januar

Nortura, Felleskjøpet, TINE og Bondelaget i Møre og Romsdal inviterer til samling for unge bønder på Håholmen Havstuer i Averøy fredag 29. og laurdag 30.januar 2016. Målet med sam-

linga er å inkludere nye bønder i landbruksfamilien, og samtidig formidle nyttig kunnskap om næringa og det å vere bonde.

Utdrag av innhald:

- ”Å ha mot til å gjera det ein har lyst til” v/*Magnhild Vik*.
- Gardsbesøk på Averøy: *Vegard Smenes, Roy Arne Veiset*.
- Nye/yngre bønder fortel om erfaringar og planar: *Konrad Kongshaug, Averøy*.
- Korleis er framtidsutsiktene for landbruket? v/ *Gunnhild Overvoll og Arnar Lyche*, Møre og Romsdal Bondelag.
- Om landbrukssamvirke og utfordringar i næringa v/*Petter Baalsrud, TINE*.
- Ville, våge og meistre, - om eigenmotivasjon og meistringstru for gardbrukarspirer v/*Arild Hoksnes*.

Kostnader: Deltaking er gratis om du er medlem i minst ein av dei organisasjonane som er arrangørar. Ektefelle/sambuar er velkomen.

1.februar: Godt Bondesamliv. Alexandra Hotell, Molde.

Temadag/møte der det blir satt fokus på bonden sitt sosiale liv, familieliv og samliv med utgangspunkt i den situasjonen som bonden og bondefamilien er i i dag.

Arrangør: Norsk Landbruks-rådgiving HMS og Møre og Romsdal Bondelag.

2. februar: Arbeidsmøte med Matfestivalen. Molde. Anne Katrine Jensen, Inge Martin Karlsvik og Arnar Lyche

Møre og Romsdal Bondelag inviterer til første arbeidsmøte om matseminar under årets Matfestival i Ålesund i august.

8. februar: Møte med M&R Arbeiderparti

13. februar - lørdag: Temadag eigarskifte. Vestnes Fjordhotell, Vestnes

Etter samme mal tidligere år med samarbeidsadvokat Ole Houlder Rødstøl som kursholder. Tilsvarande samlingar siste åra har vore så populære at M&R Bondelag på nytt inviterer til temadag eigarskifte i landbruket.

Advokat Ole Houlder Rødstøl dekker det faglege innhald. I det daglege er han partner i advokatfirmaet Øverbø Gjørtz med kontor i Molde. Han er samarbeidsadvokat for Norges Bondelag, med særlege arbeidsområder knytt til generasjonsskifte, generell forretningsjuss, odelsrett, skatt

Det blir fokus på:

- Planlegging av eigarskifte – regelverk.
- Gjennomføring av eigarskifte – regelverk.
- Kva partane kan gjere på eiga hand og kva det bør søkjast hjelp til for å unngå gjera feil, m.v.

Målgruppe er i utgangspunktet alle som har tilknytning til garden, både ny og gammal generasjon, som skal inn i eller er inne i ein eigarskifteprosess.

15. februar: Møte om jordvernforening i Møre og Romsdal. På Gjermundnes.

Invitere organisasjoner i fylket som er aktuelle til å delta. Bondelaget ha sekretærfunksjonen. Tidligere org-sjef Vidar Andresen fra Vestfold deltar på møtet. Landbruksavdelinga invitert. Velge interimstyre for videre arbeid i foreninga. Ha finansieringsplan klar til møtet.

23.-24. februar: Beitekonferanse, Oslo. Oddvar Mikkelsen. Atle Frantzen.

7/2015 Lokallagene - presseklipp, aktiviteter og møter

Styremedlem Gunnhild Overvoll orienterte om kontakter med Sande Bondelag og Vanylven og Syvde Bondelag om eventuell sammenslåing av de to lagene.

Sande Bondelag har ønske om sammenslåing, men uavklart om Vanylven og Syvde ønsker det. Har også vært vurdert å slå sammen Sande BL med Vestre Sunnmøre Bondelag.

Fylkeskontoret tar kontakt med valgmennd og styret i Vanylven for å drøfte event sammenslåing med Sande.

Bør også sendes brev til medlemmene i Sande om hva som har skjedd.

8/2015 Andre saker

8. 1. Saker frå Bygdekvinnelaget: Årsmøte på Hotell Alexandra i Molde 12. og 13. mars.

8.2. Saker frå Bygdeungdomslaget

Det er innkalt til fylkesårsmøte i Møre og Romsdal Bygdeungdomslag lørdag 13. februar kl. 10-16 på Skeidsdalen forsamlingshus i Gjemnes.

Styremedlem Anne Katrine Jensen møter på årsmøtet for M&R Bondelag.

8.3. Ny rovviltnemnd oppnevnt

Frank Sve (Frp), Stranda, blir Møre og Romsdals representant i Rovviltnemnda i Midt-Norge de kommende fire årene. Tove Lise Torve (Ap, Sunndal, blir vararepresentant.

Øvrige medlemmer i Rovviltnemnda blir Anne Berit Skjerve Sæther (Ap) og Gunnar Alstad (Sp) fra Nord-Trøndelag og Gunn I. Stokke (Sp) fra Sør-Trøndelag.

I tillegg består nemnda av to faste medlemmer oppnevnt av Sametinget.

Det er Klima- og Miljødepartementet som har oppnevnt de nye medlemmene etter forslag fra fylkestinget i de tre fylkeskommunene.

Norge er delt opp i åtte forvaltningsregioner for rovvilt. Hver region har sin regionale rovvilt-nemnd som har et hovedansvar for forvaltningen av rovvilt innenfor sin region. Nemnda er et statlig viltorgan som skal utøve Stortingets og regjeringens føringer i rovviltpolitikken, og er underlagt Klima- og Miljødepartementets instruksjons- og organisasjonsmyndighet.

8.4. Kurs- og møtekalender vinteren 2016

Vedlegg

Atle Frantzen har oppdatert kurskalender og kurstema for vinteren 2016 med aktuelle kurs- og studietilbud som bør være aktuelle for medlemmer og lokale Bondelag. Kalenderen er lagt ut på hjemmesida og sendt på e-post til tillitsvalgte i Bondelaget og andre organisasjoner/etater.

8.5 Leserinnlegg fra fylkesleder i M&R Bondelag 17. desember 2015:

- Samsnakk med næringa, minister

Kjære Jon Georg Dale, gratulerer som ny mat- og landbruksminister. Når du nå skal ta fatt på jobben med et av Norges mest spennende og kompliserte politiske fagfelt, vil jeg ønske lykke til.

Det har vært liten tvil om at vi i Bondelaget og avgående minister til tider har hatt et svært anstrengt forhold. Det blir i fra regjeringshold i dag skrytt av Listhaug at hun var en minister som tok opp kampen *mot* bøndene. Vi håper at når du nå skal ta til i jobben som minister at du ikke vil jobbe *mot* næringa, men for den.

Norsk landbruk danner grunnlaget for en verdikjede med 90.000 arbeidsplasser i jordbruket og næringsmiddelindustrien, og en omsetning ut fra disse bedriftene på 177 mrd kroner (2013), og er dermed den største vareproduserende verdikjeden i fastlands-Norge. Alle disse 90.000 for-tjener en minister som jobber for vilkårene for denne verdikjeden, ikke mot.

I et intervju i NRK Møre og Romsdal samme dag som du ble utnevnt, hørte jeg at du betegnet hjembygda di, Dalsfjorden, som veldig sentral. Det som i alle fall er sikkert, det er at Dalsfjorden, Volda og resten av ditt hjemfylke, Møre og Romsdal, er veldig sentralt som matproduserende fylke, både fra land og sjø.

Jeg håper du vil benytte deg av muligheten til å snakke med næringa sine utøvere i dette flotte fylket. Snakk med sauebonden i Ørsta, geitebonden i Norddal, svineprodusenten i Tresfjord eller kubonden i Halså, og du vil få lære mye om hvordan norsk landbruk kan bli bedre rustet

til å møte framtida sine utfordringer. Det aller viktigste er at du i motsetning til din forgjenger, snakker også med dem som er uenig med deg. Da først lærer man noe nytt.

Vi i Møre og Romsdal Bondelag tviler sterkt på om vi kommer til å bli enige i alt. Men vi har stor tro på dialog og det å lytte til motpartens argumenter. Så får man heller være uenige når man har lyttet ferdig.

I NRK sitt innslag sa du at du var særlig opptatt av at de som skal inn i næringa måtte få gode forhold, og ikke minst at de måtte ha et miljø av aktive produsenter i rundt seg. Ingen synes det er interessant å være den siste bonden i bygda når alle andre har gitt seg.

Du uttrykte også et engasjement for utnyttelse av beiteressursene både på innmark, men spesielt de store verdiene som ligger i utmark. Som du sa så korrekt: Norge blir bare grønnere jo mere vi bruker det. Dette var nye ord fra Landbruksdepartementet. Vi i Møre og Romsdal Bondelag håper at du som minister samsnakker med næringa. Hvis du skaffer oss vilkår, så står vi i alle fall klare til å gjøre Norge grønnere.

Inge Martin Karlsvik, Leder i Møre og Romsdal Bondelag

8.5 Mediakurs

Vedlegg: Tilbud om dagskurs fra Siem fyr AS delt ut på møtet.

Organisasjonssjef Arnar Lyche orienterte om mottatt tilbud 1. januar fra Siem fyr.

Det kan være aktuelt å holde mediakurset før eller etter påske, når nytt fylkesstyre er valgt.

Legges fram som forberedt sak på neste styremøte 11. februar.

SAK 1/2016: Foreløpig drøfting av høring om næringspolitisk program 2016 – 2020 Norges Bondelag

Vedlegg: Høringsutkast til nytt Næringspolitisk program 2016 – 2020

Vedtak:

Styret tar med seg det som kom fram i drøftingene videre til styremøtet 11. februar når endelige uttale fra M&R Bondelag skal behandles. Næringspolitisk program blir drøftet i regionmøtene. Lokallag som ønsker å komme med innspill til næringspolitisk program, får frist til 4. februar.

Saksutredning:

Utvalget for nytt Næringspolitisk program 2016 - 2020 har sendt ut utkast til høring i organisasjonen. Utvalget er ledet av Kristin Ianssen, og har som oppdrag å fremme et endelig forslag til nytt program overfor styret. Styret innstiller overfor årsmøtet, som vedtar programmet endelig.

Lokallaga er via nyhetsbrev orientert om muligheten til å komme med innspill til fylkeslagene. Forslaget til program sendes ikke ut til lokallaga, men lokallaga kan hente det ut via pålogging på Min side og velge For tillitsvalgte.

I høringsrunden setter fylkeslagene frist for lokallaga om en ønsker å kjøre en ordinær høringsrunde. Norges Bondelag mener Næringspolitisk program 2016 – 2020 bør være tema til diskusjon på fylkeslagenes årsmøter. Det blir utarbeidet et plansjesett som trekker opp de viktigste problemstillingene som kan brukes for innledning til diskusjoner.

Fylkeslagenes frist til å avgi sine høringsuttalelser settes til **8. april**.

Kommentarer fra fylkeskontoret:

- Utkastet settes opp på saklista som foreløpig drøfting i styret, og for å fastsette behandlingsplan i fylkeslaget.
- I styremøtet kan ansvar for ulike tema fordeles på styremedlemmene, som de forbereder seg på til neste styremøte.
- Det er fastsatt 2 styremøter før høringsfristen går ut – 11. februar og 1. mars. Det er naturlig å behandle næringspolitisk program i styremøte 11. februar, da møtet 1. mars har uttale til jordbruksforhandlingene som hovedsak.
- Saka er satt opp som tema på regionmøtene 19. og 25. januar.
- De lokallag som ønsker å komme med innspill til utkastet, får frist til **4. februar** med å sende inn uttale til fylkeslaget, og som da blir lagt ved til fylkesstyrets behandling 11. februar.
- Fylkesstyrets uttale kan legges fram for fylkesårsmøtet 4. og 5. mars, dersom styret ønsker det.

SAK 2/2016: Høring innspill til ny jordbruksmelding fra Norges Bondelag

Vedlegg: Utkast til Norges Bondelag sitt innspill til ny jordbruksmelding.

Vedtak: Den nye landbruksmeldinga må estimere hva som trengs av jordbruksareal, arbeidskraft og kapital for å nå fastlagte mål. Norges Bondelag bør komme med flere konkrete innspill enn det som ligger i dokumentet.

Følgende uttale ble 21. januar sendt Norges Bondelag:**Innspill til ny jordbruksmelding fra Møre og Romsdal**

Utkast til innspill til ny jordbruksmelding fra Norges Bondelag er gjennomlest og vurdert. Dokumentet er grundig og omfatter de fleste forhold i landbruket og inneholder tradisjonell bondelagspolitikk. Innledningsvis blir det presisert veldig tydelig at matproduksjonen må økes og at en reell økt selvforsyningsgrad er avhengig av at økt matproduksjon skal være med grunnlag i norske ressurser. Videre blir det poengtert at gode inntektsmuligheter er det viktigste virkemiddelet for å nå landbrukspolitiske mål, og at det er helt nødvendig å øke budsjettoverføringene.

I Møre og Romsdal har vi utredet landbruket i 2 kommuner. Situasjonen i kommunene Rauma og Gjemnes gir et godt bilde på situasjonen for landbruket i hele Norge og har derfor overføringsverdi. Kort oppsummert er status i begge kommunene at landbruket er inne i en negativ trend med redusert produksjon av melk og kjøtt, samt at mye dyrka mark har gått ut av produksjon. Antall bønder er kraftig redusert. Skal den negative trenden snus og matproduksjonen økes, kreves det et skikkelig løft. Innsatsfaktorene i landbruket er jordbruksjord/beitemark, arbeid og kapital. Enkle beregninger viser at samlet arealproduktivitet er lav i begge kommunene og at det er fullt mulig å øke matproduksjonen med 1 prosent per år i 20 år framover på eksisterende jordbruksareal. Men det vil kreve økt innsats av de 2 andre innsatsfaktorene - arbeid og kapital. Den nye landbruksmeldinga må estimere hva som trengs av jordbruksareal, arbeidskraft og kapital for å nå fastlagte mål.

På tross av at mye jord har gått ut av drift sier et flertall av bøndene at mangel på jord er største hinder for å utvide egen drift. Det forklares med at ledig jord ligger i så stor avstand fra den enkelte bonde at det ikke er tidsmessig og/eller økonomisk forsvarlig å drive den. Med andre ord – jorda ligger der den ligger og det trengs bønder der jorda er. På spørsmål om hva bøndene tenker om egen drift om 10 år er det kun en fjerdedel som svarer at de vil øke drifta. Resten vil enten slutte eller fortsette uforandret. Vil satsingsbøndene greie å overta produksjonen til de som skal slutte og i tillegg øke kommunens samlende produksjon med 1 prosent per år? Vårt svar på det er nei og hovedforklaringen ligger i stadig lengre transportavstander. Skal produksjonen økes, trengs det aktiv rekruttering av bønder. Det vil også gi andre positive ringvirkninger som økt sysselsetting i distriktene og bevaring av kulturlandskapet.

Ellers bør dokumentet være så tydelig som mulig. Vi hadde gjerne sett et oppsett som skilte mer mellom bakgrunnsinformasjon og bondelaget sine krav. Bakgrunnsinformasjonen kan gjerne tas ut i faktabokser. Bondelaget sine krav og synspunkt kan gjerne skilles ut enda mer punktvis tilsvarende slik det er i Næringspolitisk program. Stortinget og næringskomiteen sine uttalelser og ambisjoner må tre veldig tydelig fram i dokumentet.

Norges Bondelag bør komme med noen flere innspill enn det som ligger i dokumentet. Her er særskilte punkt som Møre og Romsdal Bondelag mener bør være med i uttalen:

- Lovbeskyttelse av jordbruksareal.
- Sikre at det fortsatt blir lov å nydyrke myr, men etter moderne metoder.
- Det må bli mer lønnsomt å dyrke grovfôr.

- God drenering er helt avgjørende for arealproduktiviteten, og spesielt på tung jord i nedbørsrike områder.
- At vi blir fratatt effektivitetsgevinsten.
- Velferdsordninger bør ha et eget kapittel, og her har Bondelaget mange konkrete krav. For eksempel at ektefeller kan avløse hverandre ved sykdom.
- Mer konkretisering under kapittel 10, markedsordninger. Lov om god handelsskikk.
- Kapittel 12.1 om melk. Kravene må komme tydeligere fram.

Under kapittel 13 bør biologisk mangfold være verd et eget punkt, ikke bare et underpunkt under pkt 7 landskap. Til gjengjeld kan punkt 1 og 8 samordnes. I den siste hilsen vil vi gjerne tilføye at arbeidet med stortingsmeldinga er viktig for bønder, næringsmiddelindustri og forbrukere, men også for storsamfunnet og lokalsamfunnet rundt bøndene, for natur, for klima og for reiselivet.

Saksutredning:

Utkast til Norges Bondelag sitt innspill til ny jordbruksmelding ble 4. januar sendt fylkeslagene. De ber om synspunkter fra fylkeslagene. Frist for innspill er **fredag 22. januar**. Styret i Norges Bondelag skal behandle innspillet på styremøtet i februar før det sendes Landbruks- og matdepartementet.

Utkast til innspill til ny jordbruksmelding fra Norges Bondelag er gjennomlest og vurdert. Dokumentet er grundig og omfatter de fleste forhold i landbruket og inneholder tradisjonell bondelagspolitikk. Innledningsvis blir det presisert veldig tydelig at matproduksjonen må økes og at en reell økt selvforsyningsgrad er avhengig av at økt matproduksjon skal være med grunnlag i norske ressurser. Videre blir det poengtert at gode inntektsmuligheter er det viktigste virkemiddelet for å nå landbrukspolitiske mål, og at det er helt nødvendig å øke budsjettoverføringene.

I Møre og Romsdal har vi utredet landbruket i 2 kommuner. Situasjonen i kommunene Rauma og Gjemnes gir et godt bilde på situasjonen for landbruket i hele Norge og har derfor stor overføringsverdi. Kort oppsummert er status i begge kommunene at landbruket er inne i en negativ trend med redusert produksjon av melk og kjøtt, samt at mye dyrka mark har gått ut av produksjon. Antall bønder er kraftig redusert. Skal den negative trenden snus og matproduksjonen økes kreves det et skikkelig løft. Innsatsfaktorene i landbruket er jordbruksjord, arbeid og kapital. Enkle beregninger viser at samlet arealproduktivitet er lav i begge kommunene og at det er fullt mulig å øke matproduksjonen i tråd med nasjonale føringer på eksisterende jordbruksareal. Men det vil kreve økt innsats av de 2 andre innsatsfaktorene - arbeid og kapital.

På tross av at mye jord har gått ut av drift sier et flertall av bøndene at mangel på jord er største hinder for å utvide egen drift. Det forklares med at ledig jord ligger i så stor avstand fra den enkelte bonde at det ikke er tidsmessig og/eller økonomisk forsvarlig å drive den. Med andre ord – jorda ligger der den ligger og det trengs bønder der jorda er. På spørsmål om hva bøndene tenker om egen drift om 10 år er det kun en fjerdedel som svarer at de vil øke drifta. Resten vil enten slutte eller fortsette uforandret. Vil satsingsbøndene greie å overta produksjonen til de som skal slutte og i tillegg øke kommunens samlende produksjon med 1 prosent per år? Vårt svar på det er nei og hovedforklaringen ligger i stadig lengre transportavstander. Skal produksjonen økes trengs det aktiv rekruttering av bønder.

Dette ble foreslått på styremøtet:

Her er særskilte punkt M&R Bondelag mener bør være med i uttalen:

- Sikre fortsatt lov å dyrke myr
- Sikre ordninger som gjør det mer gunstig å dyrke grovfor
- Blir fratatt effektiviseringsgevinsten
- Presisere enda mer norsk matproduksjon er basert på norske areal- og fôrressurser.

SAK 3/2016: Innspill på kandidater til valgmemnda i Norges Bondelag 2016

Forslag til vedtak:

Styret sender brev til valgmemnda der fylkeslaget kommer med vurdering av aktuelle kandidater slik det kom fram i drøftinga i styret. Forslag på kandidater er fortrolig og følger som vedlegg til protokollen.

FORTROLIG:

VEDLEGG: Brev til valgmemnda om valg til årsmøtet 2016 i Norges Bondelag

Saksutredning:

Årsmøtet i Norges Bondelag blir holdt på Lillehammer 8.-9. juni 2016.

Valgmemnda i Norges Bondelag skriver i brev av 23. november til fylkeslagene:

Innspill til valgmemnda i Norges Bondelag 2016

Valgmemnda har startet sitt arbeid og ønsker å legge opp prosessen litt annerledes enn tidligere år.

Vi ønsker at hvert fylke evaluerer sittende styre i Norges Bondelag og gir en tilbakemelding til valgmemnda både på hva som fungerer bra og hva som kan bli bedre. Vi ber at dere tenker over hvilke egenskaper og kompetanse som dere mener er viktige hos de til-litsvalgte i styret i Norges Bondelag, og tenk gjerne langsiktig!

Vi ønsker innspill på kandidater som kan være aktuelle til styreverv i 2016 og kommende perioder. Vi ønsker oss minst 2 navn (en kvinne og en mann) fra deres egen region og minst 2 navn (en kvinne og en mann) fra andre landsdeler. Vi ber dere gjøre oss oppmerksomme på om kandidaten er forespurgt på forhånd eller ikke.

Fristen for tilbakemeldinger fra fylkene er 15. februar 2016, men de må gjerne komme før.

Valgmemnda vil i år ikke offentliggjøre svarene vi får fra de som er på valg. Det vil være opp til de som er på valg å selv vurdere om svaret skal offentliggjøres eller ikke.

Styret i Norges Bondelag

Norges Bondelags virksomhet ledes av et styre. Styret består av 12 medlemmer, 10 av medlemmene er valgt av årsmøtet, i tillegg kommer ett medlem fra styret i Norges Bygdekvinnelag og ett medlem fra styret i Norges Bygdeungdomslag. Ordføreren har møterett, men ikke stemmerett i styrets møter.

Verv	Navn
Leder	Lars Petter Bartnes
1. nestleder	Kristin Ianssen
2. nestleder	Brita Skallerud
Medlem	Einar Frogner
Medlem	Bjørn Gimming
Medlem	Gunn Jorunn Sørum
Medlem	Jan Gunnar Eilertsen
Medlem	Marna Ramsøy
Medlem	Arnstein Røyneberg
Medlem	Nils Asle Dolmseth
Medlem	Oddveig Gikling-Bjørnå
Medlem	Birte Usland
1. varamedlem	Torbjørg Austrud
2. varamedlem	Einar Myki
Ordfører	Arne Magnus Aasen
Varaordfører	Kjerstin G. Lundgård

SAK 4/2016: Den Norske Matfestivalen i Ålesund – arrangement 2016**Vedtak:**

Møre og Romsdal Bondelag arrangerer konferanse med tema landbruk og mat under matfestivalen 2016.

Saksutredning

Anne Katrine Jensen, Inge Martin Karlsvik og Arnar Lyché var mandag 4. januar i møte med Matfestivalen i Ålesund. Fra Matfestivalen stilte styreleder Randi Asbjørnsen, styremedlem Kirsti Pernille Indreeide og daglig leder Terje Devold. Matfestivalen informerte om status. Passive eiere og dårlig økonomi er en utfordring.

Bondelaget sa seg villig til å arrangere en landbruks-/matkonferanse under festivalen. Torsdag 25. august er aktuell dag for konferansen. Det blir nedsatt ei arbeidsgruppe for arrangementet der Terje Devold er med. Første arbeidsgruppemøte er bestemt til 2. februar.

Videre var det å arrangere en dyreutstilling i en eller annen form. Fylkesbondelaget vil ikke ta på seg hovedansvaret for dette, men kan forhøre seg om det er lokallag som vil ta på seg et slikt oppdrag.

Dette ble drøftet på styremøtet:

Arbeidsgruppe: Anne Katrine og en fra fylkeskontoret blir med fast i gruppa. Inge Martin så lenge han er fylkesleder.

SAK 5/2016: Motivasjonsprosjekt**Vedlegg:** Prosjektbeskrivelse**Vedtak**

Møre og Romsdal Bondelag gjennomfører motivasjonsprosjekt slik som skissert i prosjektbeskrivelsen. En forutsetning er at pilotprosjektet finansieres slik som beskrevet.

Vedtatt mot 1 stemme

Saksutredning:

Etter innspill fra Arild Hoksnes har Møre og Romsdal Bondelag søkt om RLK-midler til et motivasjonsprosjekt:

Kort beskrivelse

For å opprettholde egen matproduksjon trenger Norge dyktige og motiverte bønder. Motivasjon er noe som kan læres. Sjansen for at en greier å motivere seg selv er større dersom en:

- 1) Kjenner hva som gir energi i jobben, og hva som tappar for energi.
- 2) Understøtter den indre motivasjonen – den som er grunnlagt i gleden ved jobben i seg selv.
- 3) Kartlegge, avsløre og korrigere negativ tenkning og tankefeller på den ene siden, og utnytte kraften i ros og tilbakemeldinger på den andre.

Verktøyet Everything DisC® Workplace vil bli brukt for å finne hver enkelt deltakers motivasjonsprofil. Med utgangspunkt i denne skal deltagerne utarbeide en individuell handlingsplan for å bygge og vedlikeholde egenmotivasjon. Det er tenkt at piloten skal involvere fem bønder og to fra Møre og Romsdal Bondelag. Piloten skal starte i februar og evalueres i mai/juni.

Kostnadsplan

Konsulentonorar 10 dager a kr 10000	Kr 125 000
Reiser	Kr 5 000
Møter	Kr 10 000
Bondelagets egeninnsats	
Administrasjon/regnskap	Kr 10 000
Annet arbeid	Kr 20 000
SUM	Kr 170 000

Finansiering

RLK-midler	Kr 85 000
BU-midler	Kr 40 000
Egeninnsats	Kr 45 000
SUM	Kr 170 000

SAK 6/2016: Skuleutval Gjermundnes vidaregåande skule

Forslag til vedtak:

Styret i Møre og Romsdal Bondelag oppnemner Anne Katrine Jensen som representant til skuleutvalet ved Gjermundnes vidaregåande skule.

Saksutgreiing:

Fylkeslaget mottok 7. januar 2016 e-post frå rektor ved skulen om oppnemning av representant til skuleutvalet.

Fylkesstyremedlem i M&R Bondelag, Anne Katrine Jensen, er medlem av skuleutvalet i dag, og ho seier ja til å stille på nytt.

Anne Katrine Jensen har varsla valnemnda i M&R Bondelag om at ho ikkje stiller til attval som styremedlem i M&R Bondelag på årsmøtet 4.-5. mars 2016.

Fylkesstyret drøfter og tek stilling til om vervet i skuleutvalet ved Gjermundnes skal fordelast blant sittande styremedlemmer i M&R Bondelag.

Fylkeslaget mottok denne e-posten frå rektor:

Emne: Skuleutval Gjermundnes vgs

Hei

Alle dei vidaregåande skulane skal ha eit skuleutval i samavar med reglementet eg har lima inn her. Skuleutvalet skal ha to medlemmer, med varamedlemmer frå lokalt samfunnsliv blir oppnemnd av fylkesrådmannen etter framlegg frå rektor.

Ved Gjermundnes har det vore liten aktivitet i skuleutvalet. Dei siste som er valde som medlemmar frå lokalt samfunnsliv er Harald Nymoene – fylkeskogssjef og Anne Kathrine Jensen frå Møre og Romsdal Bondelag. Harald er etter det eg veit blitt pensjonist, og nyval her er difor naturleg.

Eit aktivt skuleutval vil kunne vere med å støtte under arbeidet som er gjort med omsyn til utviklingsplana for Gjermundnes. Samarbeid med landbruket sine organisasjonar er sentral i dette. Eg har følgjande framlegg til representantar gjeldande frå 01.01.2016:

1. Anne Kathrine Jensen - Møre og Romsdal Bondelag
2. Lasse Krogset - TINE

Har nokon av dykk merknadar til dette?

Aadne Haarr

Rektor
Gjermundnes vidaregåande skule
6393 Vikebukt
Tlf.: 91584305
E-post: aadne.haarr@mrfylke.no

Gjermundnes
vidaregåande skule

REGLEMENT FOR SKOLEUTVAL VED DEI VIDAREGÅANDE SKOLANE I MØRE OG ROMSDAL - GJELDANDE FRÅ SKOLEÅRET 2003-04.

§1 Føremål

Ved kvar vidaregåande skole skal det vere eit skoleutval, jf opplæringslova §11-5. Etter fylkestingsvedtak 11.12.02 (T90/02) skal dette utvalet ha både eksterne og interne representantar. Skoleutvalet er eit rådgjevande organ for skolen, med eit spesielt ansvar i høve til kvalitetsarbeidet ved skolen. Fylkestinget opnar for einskildforsøk når det gjeld ytterlegare utviding av avgjerdsmynde for skoleutvalet i strukturspørsmål. Utdanningsutvalet skal ta avgjerd om forsøk etter søknad frå dei vidaregåande skolane. I tillegg blir det opna for at skolar kan søkje om forsøk med styre (institusjon med styre).

§2 Val og samansetting

Skoleutvalet skal ha 7 medlemer med varamedlemer. Elevane skal ha 2 medlemer med varamedlemer valde av elevrådet. Drifts- og pedagogisk personale skal ha eitt medlem med varamedlem valde mellom dei tilsette. Rektor skal vere representant for fylkeskommunen. Føresette skal ha eitt medlem med varamedlem valde av foreldremøte på grunnkursnivå tidleg kvar haust. To medlemer, med varamedlemer frå lokalt samfunnsliv blir oppnemnd av fylkesrådmannen etter framlegg frå rektor. Representantar for elevar og føresette blir valde for eitt år. Dei øvrige medlemmane blir valde/oppnemnde for to år. Utvalet vel sjølv leiar og nestleiar for eitt skoleår om gongen. Det skal i størst mogeleg grad vere gjennomgåande representasjon i skoleutval, tilsetjingsutval og arbeidsmiljøutval ved den einskilde skole.

§3 Arbeidsområde

Skoleutvalet skal ha ansvar på desse områda:

- Oppfølging av kvalitetsarbeidet ved skolen (prosess, innhald, og resultat), gjennom til dømes brukarundersøkingar og kartlegging av læringsmiljø
- Godkjenning av mål- og tiltaksplan og årsmelding
- Initiating av utviklingsarbeid Skoleutvalet skal ha uttalerett på desse områda: • Mindre investeringar i tråd med fylkestinget sine vedtak om økonomiske rammer
- Disponering av driftsbudsjettet
- Justeringar av skolen sin organisasjonsmodell
- Tilbudsstrukturen ved skolen – skolebruksplanen

§4 Møte og sekretariat

Skoleutvalet held møte når leiaren eller rektor finn det naudsynt, eller når minst 4 av medlemmene krev det. Skoleutvalet skal ha minst tre møte i året. Utvalet skal kallast inn skriftleg med minst 5 dagars varsel. Utvalet er vedtaksført når minst 4 medlemer/varamedlemer møter. Det skal førast møtebok frå møta. Utskrift av møteboka skal sendast skoleutvalet sine medlemer og varamedlemer, samt fylkesutdanningsjefen. Rektor er sekretær for skoleutvalet. Medlemene eller andre som møter i skoleutvalet, har vanleg teieplikt, jf. Fvl. §13 og Strl. §121.